

Dnr 44-2010:1475

2011-01-18

Beslut

---

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Helixgymnasiet i Borlänge kommun

Helixgymnasiet
Box 973
781 29 Borlänge

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Helixgymnasiet i Borlänge kommun

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Helixgymnasiet bedöms i flera avseenden fungera väl. Rektorn driver ett medvetet kvalitetsarbete, där olika resultat systematiskt används för att utveckla verksamheten.

Enligt skolans sammanställning av kunskapsresultaten för år 2009 nådde 82 procent av eleverna grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Värdet för gymnasieskolan totalt i riket var 90,3 procent. Innevarande år nådde 87 procent av skolans elever denna behörighet. Den sammantagna betygspoängen för de två år som skolan haft avgångselever är 12,9 respektive 12,7 poäng. 2009 var värdet i riket 14,1. Över hälften av avgångseleverna gick på det specialutformade IT-programmet, näraliggande det nationella elprogrammet. 2008 var det nationella värdet för elprogrammet 12,3 och år 2009 12,2.

Eftersom skolan varit i gång kort tid är det för tidigt att se någon trend vad gäller resultaten, men mot bakgrund av att 13 procent av eleverna inte når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier gör Skolinspektionen bedömningen att skolan bör arbeta ytterligare för att fler elever ska nå målen för utbildningen.

Lärandemiljön bedöms som god, vilket bekräftas i samtal med elever. De anser sig också ha goda möjligheter till inflytande över sitt lärande. Skolans organi-

sation med en samlad skoldag gör att eleverna under lärares ledning kan arbeta individuellt eller i basgrupper på de arbetspass som inte ingår i den ordinarie garanterade undervisningstiden. Stöd erbjuds även utanför den samlade skoldagen.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har i tillsynen av Helixgymnasiet identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas.

- Skolan bör se över sina rutiner för bedömning och betygssättning så att de nationellt fastställda proven utgör ett stöd för betygssättningen.
- Skolan bör arbeta för att alla elever ges möjligheter att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.
- Kvaliteten i åtgärdsprogrammen bör förbättras med en tydligare koppling mot de nationella målen.

Huvudmannen har ansvar för att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Skolinspektionen förutsätter att detta arbete påbörjas snarast och avslutar härmed ärendet. Uppföljning sker vid nästa tillsyn.

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Birgitta Olsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Nils-Åke Andersson
Utredare

Kopia till
Borlänge kommun

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borlänge kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Helixgymnasiet den 26 oktober 2010.

Huvudmannen för Helixgymnasiet får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn och företrädare för huvudmannen. Samtal fördes med elever under en rundvandring på skolan. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Borlänge kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kontakten uppges av båda parter vara god och representanter för kommunen har besökt skolan vid ett antal tillfällen.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Helixgymnasiet

Tabell 1. Antal elever på Helixgymnasiet

Helixgymnasiet	Antal elever
Fristående gymnasieskola	205

Källa: Skolans egna uppgifter vid tillsynsbesöket i oktober 2010.

Skolverket beslutade den 4 november 2005 (Dnr 2005:980) att Helixgymnasiet i Borlänge kommun har rätt till bidrag för Specialutformat Naturvetenskapsprogram (närliggande Naturvetenskapsprogrammet), Specialutformat Teknikprogram (närliggande Teknik-programmet) och Specialutformat IT-program (specialutformat Elprogram) från och med bidragsåret 2006.

Skolinspektionen förklarade i beslut den 1 december 2008 (Dnr 44-2008:1266) att skolan har rätt till bidrag för ytterligare ett program, Specialutformat Samhällsvetenskapsprogram med inriktning mot företagande och entreprenörskap från och med den 1 juli 2009.

Huvudman för skolan är aktiebolaget Helixutbildningar AB med organisationsnummer 556674-7290.

Verksamheten vid Helixgymnasiet startade läsåret 2006/07 och omfattar utbildningarna Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet och IT-programmet.

Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Helixgymnasiet hade vid tillsynsbesöket 205 elever och finns i nya lokaler centralt i Borlänge sedan hösten 2010. Skolan har så kallad samlad skoldag mellan klockan 08.30 och 15.30 med fem arbetspass per dag. Skoldagen består dels av lärarledda ämnespass och dels av lärarledda läxläsningsspass, där eleverna jobbar enskilt eller i grupp med betyggrundande uppgifter från ämnespassen. Alla pass är lärarledda. De flesta eleverna är folkbokförda i Borlänge kommun, men skolan har även elever från bland andra Gagnefs, Hedemora, Smedjebackens och Älvdalens kommuner.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan bör arbeta för att alla elever ges möjligheter att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Sedan skolan startade finns nu resultat från två årskullar elever med slutbetyg. Av skolans egna uppgifter framgår att 82 procent av eleverna nådde grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2009. Motsvarande värde för riket var 90,3 procent. Innevarande år är värdet för skolan 87 procent. Betygspoängen för de två år som skolan har haft avgångselever är 12,9 (riket 14,0) respektive 12,7 poäng.

Rektorn arbetar medvetet för att förbättra resultaten. Stöd från lärare erbjuds eleverna både inom och utom ramen för den samlade skoldagen. Enligt rektorn bör de elever som satsar på lägst betyget godkänt kunna nå den nivån utan hemarbete. Trots att skolan medvetet arbetar med att erbjuda eleverna stöd, når inte 13 procent av eleverna lägst grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Det är därför viktigt att skolan fortsätter med sitt systematiska kvalitetsarbete med fokus på resultatutvecklingen för att få till stånd en förbättring.

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan bör se över sina rutiner för bedömning och betygssättning så att de nationellt fastställda proven utgör ett stöd för betygssättningen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

2 kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 5 § gymnasieförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av skolans sammanställningar av betyg på nationella kursprov och motsvarande satta kursbetyg. En anmärkningsvärd diskrepans finns mellan dessa värden. Kursbetygen är överlag betydligt högre än motsvarande betyg på de nationella kursproven. Särskilt påfallande är detta i matematikkurser. I Matematik C erhöll 40 procent av eleverna som genomförde provet lägst betyget godkänt, medan 82 procent av samma elevgrupp erhöll minst godkänt i kursbetyg. Motsvarande värden i Matematik D är 30 respektive 69 procent. Skolan har också problem med att få eleverna att delta i proven, då de uteblir från själva provtillfället. Enligt rektorn beror variationen mellan prov- och kursbetyg på att de nationella proven endast är en av flera avstämningspunkter och att slutbetygen är en sammanvägning av det eleverna presterat under kursen. Skolinspektionen vill understryka att de nationella proven är obligatoriska med syftet att bedömningsgrunderna ska bli så enhet-

liga som möjligt över landet. Skolan bör därför i större utsträckning verka för att alla elever deltar i proven.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Kvaliteten i åtgärdsprogrammen bör förbättras med en tydligare koppling mot de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av "Helixgymnasiets arbetsgång gällande elever i behov av särskilt stöd" samt "Helix mall för ett lyckat åtgärdsprogram". Dessa dokument är avsedda som ett stöd för hur personalen ska agera, då elever riskerar att inte nå målen för utbildningen. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är av varierande kvalitet, och skolan bör därför sträva efter att en tydligare koppling görs mot de nationella målen när åtgärdsprogram utarbetas.
